

BEDELLİ ASKERLİK NEDENİYLE İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİ VE KIDEM TAZMİNATI

Bedelli askerlik 7146 sayılı Kanun ile 03.08.2018 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup 21 günlük temel askerlik eğitimi süreci de kesinleşmiştir. Bu durumda devam eden iş sözleşmelerinde fesih ve kıdem tazminatı hususlarına dair ne şekilde işlem yapılacağı da gündeme gelmektedir. Öncelikle muvazzaf askerlik nedeniyle iş sözleşmelerinin feshinin ne şekilde olduğunu hatırlatmakta ve devamında bedelli askerlik nedeniyle yeni düzenlemeler olup olmadığını izah etmek daha uygun olacaktır.

Muvazzaf Askerlik Nedeniyle Fesih

4857 sayılı İş Kanunu’na bağlı çalışanlar askerlik nedeniyle işten ayrıldıklarında kıdem tazminatını da hak ederler. 1475 sayılı eski İş Kanunu’muzun yürürlükte kalan ve kıdem tazminatını hakkını düzenleyen 14. Maddesinin ilgili kısmı aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“Madde 14 – (Değişik birinci fıkra: 29/7/1983 -2869/3 md.) Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin: ... 3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla, ... son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet akitinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır.”

Bedelli Askerlik Nedeniyle Fesih

Muvazzaf askerlik ve bedelli askerlik birbirinden farklı değerlendirilmektedir. Bedelli askerlik, 21 günlük temel askeri eğitimi içeren bir düzenlemedir. Bedelli askerlik düzenlemesi ile 1111 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde 55’in 4. fıkrasında açıkça belirtilmiştir ki, **bedelli askerler bu hizmetin yerine getirildiği süre boyunca çalıştıkları işyerlerinde ücretsiz izinli sayılacaklardır.**

“Geçici Madde 55:

Bu madde hükümlerinden yararlananlar temel askerlik eğitimi süresince çalıştıkları işyeri, kurum ve kuruluşlar tarafından aylıksız ve ücretsiz izinli sayılırlar.”

Bu madde düzenlemesinden de açıkça anlaşılacağı üzere bedelli askerlerin kıdem tazminatına hak kazanarak iş sözleşmesinin feshedilmesi durumu söz konusu değildir. İşçinin bedelli askerlik nedeniyle işten ayrılmak istemesi halinde işçi istifa etmiş sayılacak ve fesih işlemleri buna göre gerçekleştirilerek kıdem tazminatına hak kazanmayacaktır. Muvazzaf askerlik hizmetinde olduğu gibi iş akitinin işçi tarafından feshi ve akabinde kıdem tazminatına hak kazanılması durumu bedelli askerlik hizmetinde söz konusu değildir.

Bedelli askerlik yapacak olan işçilerin iş sözleşmeleri, 21 günlük eğitimleri boyunca askıya alınmış sayılır ve geri döndüklerinde işlerine kaldıkları yerden devam etmeleri gerekir. İşverenin iş sözleşmesini işçinin bedelli askerlik hizmeti nedeniyle feshetmesi de mümkün değildir. İşveren tarafından iş sözleşmesinin bedelli askerlik nedeniyle feshedilmesi durumunda ise bu kez işçinin işe iadesi gündeme gelecektir. Bedelli askerlik hizmeti nedeniyle iş akitinin işveren tarafından feshi haklı neden sayılmadığından işçinin işe iadeye hak kazanması nihayetinde boşta geçen süre tazminatı ve devamında işe iadenin kabul edilmemesi halinde kıdem tazminatına hak kazanılması durumu söz konusu olacaktır.

Bedelli Askerlik Süresinin Kıdem Süresinden Sayılması

Bedelli askerlik süresinde işçinin ücretsiz izinli sayılacağı ve iş sözleşmesinin askıda kaldığını belirtmiştik. İş sözleşmelerinin askıda kaldığı sürelerde kıdem tazminatı, yıllık izin gibi haklar bu sürede işlemeyecektir. İşçinin kıdem süresi ve kıdem tazminatı hesaplanırken ücretsiz izinde olduğu süreler kıdem süresi hesabına katılmayacaktır.

Bilgilerinize....

K&Y Hukuk ve Danışmanlık

Av. Buse CEYLAN GÜRLÜK